

ශ්‍රී ලංකාව: ජමුඅ නියෝග පරිදි ආන්ඩුව අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ මිල නංවයි

Sri Lankan government imposes IMF-dictated increases on essential items

සමන් ගුනදාස විසිනි
2018 මැයි 17

පසුගිය සති තුන තිස්සේ ආන්ඩුව, වැඩකරන ජනතාවගේ හා ගම්බද පීඩිතයින්ගේ ජීවන කොන්දේසි තවදුරටත් කාඩ්දාසිනා කරමින්, අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ මිල දරුණු ලෙස ඉහල නංවා ඇත.

* පෙට්‍රල් හා ඩීසල් මිල පිලිවෙලින්, ලීටරය රුපියල් 137 හා 109 දක්වා සියයට 17න් හා 15න් ද භූමිතෙල් ලීටරයක් රුපියල් 101 දක්වා සියයට 130න් ද වැඩි කළේය.

* කිරිපිටි කිලෝවක් රුපියල් 50න් ඉහල නංවීය.

* අර්තාපල් හා රතුලුනු කිලෝවක බද්ද රුපියල් 10න් හා රුපියල් 39කින් ඉහල නැගුණි.

* පරිප්පු කිලෝවක බද්ද රුපියල් 3 සිට 12 දක්වා වැඩි විය.

* පසුගිය මාසයේදී ලීටර් 12 ගැස් වැඩිකරන මිල රුපියල් 1676 දක්වා සියයට 17න් නංවීය.

මැයි 10 දා ඉන්ධන මිල වැඩිකිරීම නිවේදනය කරමින් මුදල් ඇමති මංගල සමරවීර, මිල වැඩිකිරීම ජමුඅ නියම කළ අවසාන දිනයට ගැලපෙන පරිදි සිදුවුවා යයි පැවසීම "අසාධාරණ" බව පැවසීය. "අප එය කළේ රටේ ජනතාවට හා ආර්ථිකයට වාසි සැලසීම සඳහාය."

මෙය අමුලික මුසාවාදයකි. අප්‍රේල් 20 දා ජාමුඅ මෙරට දුන මන්ඩල ප්‍රධානී මානුෂ්‍යවේ ගොරටි පැවසුවේ, එහි සිව්වැනි නය වාර්තය ලබාදීම "කැබිනට් මන්ඩලය ඉන්ධන මිල සූත්‍රය අනුමත කිරීම සමග බැඳී ඇති" බවයි.

මේ අනුව ඉන්ධන මිල සෑම දෙමසකට වරක්ම සංශෝධනය කෙරේ. ඒ, ලෝක බොරතෙල් මිලට හා රුපියලේ විනිමය අගයට අනුවය. ඉරානයට එරෙහි ඇමරිකානු ජනාධිපති ඩොනල්ඩ් ට්‍රම්ප්ගේ ප්‍රකෝපකරණ හා මැද පෙරදිග පුර්න පර්මානයේ යුද්ධයක් ඇවිලවීමේ තර්ජනය හමුවේ, ජාත්‍යන්තර තෙල් මිල තවදුරටත් වැඩිවේ යයි අපේක්ෂිතය.

ධීවර ජනතාව භූමිතෙල් හා ඩීසල් විශාල ලෙස භාවිතා කරති. ගම්බද ජනතාව හා වතු කම්කරුවන් ආහාර පිසීමටත් ලාම්පු දැල්වීමටත් භූමිතෙල් යොදා ගනිති.

සමරවීර තවත් බොරුවක් කීවේය. එනම්, තෙල් මිල වැඩි නොකලොත් ආන්ඩුවට, සංවර්ධන කටයුතු, සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයන්ට සැපයෙන අරමුදල් කපා හැරීමට සිදුවන බවයි. සිරිසේන-චිත්‍රසිංහ ආන්ඩුව දැනටමත්, සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපනය හා අනෙකුත් ක්ෂේත්‍රයන්ගේ සහන දරුණු ලෙස කපා හැර ඇත.

සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපනය සඳහා දරන ආන්ඩුවේ වියදම, දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන්, පිලිවෙලින් සියයට 1.5 ක් හා 1.9 ක් පමණි. මහ බැංකුවේ 2017 වාර්ෂික වාර්තාවට අනුව, ඒ වසරේ රජයේ පාසැල් 3148 ක සිටියේ ශුරුවරුන් 100 අඩුවෙනි. රජයේ රෝහල් වලින් ජනතාවට සැපයුණේ 10000

ඇදුන් 3.6 ක් පමණි.

අලුත්ම මිල වැඩිකිරීම් සිදුකර ඇත්තේ, දැනටමත් පිරිහෙමින් ඇති ජීවන තත්වයන් හා සමාජ කොන්දේසි හමුවේය. මහ බැංකු වාර්තාවට අනුව, පෞද්ගලික අංශයේ කම්කරුවෙකුගේ සාමාන්‍ය වැටුප අඩන්ඩුව පිරිහෙමින් ඇත. එය ආර්ථිකයේ වැඩිම ශ්‍රම බලකායක් යොදවා ඇති අංශයයි. මුර්ත වැටුප් 2016 දී සියයට 3.6 ක් හා 2017 දී සියයට 5.9 ක් පහත වැටී ඇත. රාජ්‍ය අංශයේ කම්කරු වැටුප් 2015 වසරේ පටන් එකතැන පල්වෙයි.

රුපියල ද වේගයෙන් අවප්‍රමාණය වෙමින් ඇත. පසුගිය වසරේදී එය ඇමරිකානු ඩොලරයට සාපේක්ෂව සියයට 2.5 ක් පිරිහුණි. වසරේ මේ දක්වා රුපියල සියයට 3.3 ක් පහත වැටී ඇත. පසුගිය වසරේ ආර්ථික වර්ධනය සියයට 3.1 දක්වා පහත වැටුණි. එය වසර 16 ක්ට පසු අඩුම අගයයි.

ජාමුඅ ආන්ඩුවට උපදෙස් දී ඇත්තේ, රුපියලට මුක්කු ගැසීම සඳහා විදේශ මුදල් සංචිත උපයෝගී කර නොගන්නා ලෙසය. එසේම ඔවුන් කියා ඇත්තේ, 2020 වන විට අයවැය හිඟය දුදේනින් සියයට 3.5 දක්වා අඩුකරන ලෙසය. මෙය කල හැක්කේ වැඩකරන ජනතාව හා පීඩිතයින්ගේ ඉතිරිව ඇති යම් සහනයක් වේ නම්, ඒවා ද කපා හැරීමෙන් පමණි.

මූල්‍ය අරමුදල නියෝග කර තිබෙන අනෙකුත් "ප්‍රතිසංස්කරණ" අතර, ලංකා විදුලිබල මන්ඩලය, ජල සම්පාදන මන්ඩලය, රාජ්‍ය බැංකු, වරාය හා අනෙකුත් රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් පුද්ගලිකකරණය වේ.

ආන්ඩුවේ නය ඉහල යාමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබෙන්නේ, එල්ටීටීඊට එරෙහිව ගෙනගිය පාලක පන්තියේ යුද්ධයටත්, පහත වැටෙන අපනයන ආදායම හේතුකොටගෙන ගෙවුම් ශේෂ හිඟය පියවා ගැනීමට, නය ගැනීමත් ය. මහ බැංකුව සඳහන් කරන්නේ, 2017 වන විට රටේ නය රුපියල් බිලියන 10313 ක් වන බවයි. මින් බිලියන 4718 ක් (ඇ. ඩො. බිලියන 51.8 ක්) විදේශ නයයි. එක් තක්සේරුවකට අනුව, ආන්ඩුවට මේ වසරේ සිට 2022 වන විට නය ගෙවීම පිණිස ඩො. බිලියන 17.8 ක් අවශ්‍ය වේ.

යුරෝපීය සංගමය විසින් ලබා දුන් තීරු බදු සහනය වන ජීඑස්පී+ හා අනෙකුත් සහන නිසා අපනයන වර්ධනය වීමක් තිබෙන බව කියා ඇත්තේ, 2016 දී ඩො. බිලියන 8.9 ක්වූ වෙළඳ ශේෂය 2017 දී 9.6 දක්වා වැඩිවී ඇත. ජනතාවට එල්ල කරන ප්‍රහාර, ස්පාඤ්ඤයේ, පාකුගාලයේ හා ශ්‍රීසියේ කම්කරු පන්තියට, යුරෝපීය මහ බැංකුව, යුරෝ සංගමය හා ජාමුඅ නියෝග මත ක්‍රියාත්මක කර තිබෙන කප්පාදු පියවර සමග එක පෙලට සිටී

වැඩකරන ජනතාවගේ වැඩෙන විරෝධතා, පෙලපාලි හා වැඩවර්ජන, සිරිසේන-චිත්‍රසිංහ ආන්ඩුව හා පාලක පන්තියේ අනෙකුත් නියෝජිතයින් සමග ඔවුන් සෘජු ගැටුමකට පෙල ගස්වනු ඇත.